1890. a-st. — Õppis Valgjärve v.-k. 1876/77, Otepää klk.-k. 1877—81. — Kõrtsmikuks Valgjärve Hädaorus, Pikajärve Kitsel ja Puhjas kuni 1889; Keebi t. pidaja Valgjärve v. 1889. a-st, ühtlasi kaupmees Valgjärves 1901—13, Tartus 1913—20. — Valgjärve rahvarmtukogu asutajaid; V. Põllum. S-i asutajaid 1899, hiljemini esim. ja kirjatoim. tänini; V. ühispiimatalituse asutajaid 1912, hiljemini kassah. ja kirjatoim. kuni 1928; tegev olnud V. Põllum. S-i maja ehitamisel. — Alal. asuk.: Keebi t. Valgjärve v.

NEUMANN, Karl Aleksander, õpetaja. Sünd. 25. VIII 1877 Päidla v. Tartum.; vanemad — õp. Johann N. ja Kadri (Paul); abielus Emilie Grosberg'iga 1906. a-st. — Õppis Päidla v.-k. 1887/88, Uderna v.-k. 1888—93, Tartu õp.-sem. 1894—98, mil lõpetas selle. — Võnnu klk.-k. juh. 1898—1908; Otepää klk.-k. (praeguse algk.) juh. 1909—30, vahepeal maailmasõjas 1914—17; Tartu linna lastekodu juh. Kaagveres 1930. a-st. — Võnnu Põllum. S-i kirjatoim. 1900—06; V. laulu- ja mängus-i „Lõoke" asutajaid ja esim. 1902—08; V. s-imaja ehitajaid; oli tegev Tartu E. Majand. Üh-ses; Otepää Põllum. S-i laekah. 1909—12, esim. 1912—30; O. Kooli ja Har. S-i esim. 1912, juh. l. kuni 1930; O. Piimaüh. asutajaid ja esim. enne maailmasõda; O. Õp. Üh-gu esim. 1917—30; Tartumaa Õp. Liidu esim. 1920. a-st; Tartumaa haridusnõuk. l. 1924. a-st; O. kirikunõuk. esim. 1919—29 ja kirikupäeva l.; Pangodi Har. S-i aul. 1923. a-st; Võnnu laulu- ja mängus-i „Lõokese" aul.;; O. Linnupidajate Üh. asutajaid ja esim. 1928—30; rahvaerak. Otepää osak. esim. 1919—30; esinenud kõnedega Võnnus, Otepääs, Tartus, Jõgeval, Amblas j. m. — Polit.: rahvaerak. — Alal. asuk.: Kaagvere.

NEUMANN, Mihkel, ajakirjanik ja sõnastikkude väljaandja. Sünd. 27. III 1866 Linnapää-Peetri t. Ambla v. Järvam.; vanemad — talupidajad Mihkel N. ja Mai (Kingsepp); abielus Pauline Loss'iga 1894. a-st. — Õppis Kuuda sem. 1884—86, mil selle lõpetas. — Õp. v.-k. 1886—96; „Post." toimetuse l. 1896—98; „Uue Aja" toimetaja ja väljaandja Tartus 1898—1900, Tall-s 1900—05; polit. vangina Krestõi kindl. Peterburis 1907—09; pärast seda sõnastikkude koostaja ja kirjastaja Tall-s. — „Karskuse Sõbra" esim. Tartus 1897—1900. — Koostanud ja välja andnud rea raamatuid, õpperaamatuid ja sõnastikke, nagu: *Lühike Soome keele grammatika* (1903), *Ajalehelugeja sõnaraamat* (1903), *Praktisches Lehrbuch der Estn. Sprache* (1903, III tr. 1926), *Inglise keele õpetus* (1907, II tr. 1926), *Saksa k. õpet.* (1910), *Tervishoiu sõnaraamat* (1909), *Inglise-eesti sõnar.* (1909, II tr. 1923), *Eesti-ingl. sõnar.* (1924), *Saksa-eesti sõnar.* (1913, II tr. 1927), *Eesti-saksa sõnar.* (1910, II tr. 1923), *Soome-eesti sõnar.* (1912), *Eesti-vene sõnar.* (1925), *Vene-eesti sõnar.* (1929), *Kaval Hans ja Vanapagan* (1905, II tr. 1925), *Luuletuste kogu* I (1926), *Kuuda seminar ja tema kasvandikud* (1928) j. m. — Alal. asuk.: Tall.

NEUMANN, Otto Leonhard, põllumees. Sünd. 3. X 1877 Vaiatu koolitalus Torma v. Tartum.; vanemad — õp. Joosep N. ja Ann (Kõrve); abielus Vilhelmine Kalm'iga 1909. a-st. — Õppis Torma klk.-k. 1887—90. — Vaiatu külak. õp. mõnd aega; Vaiatu koolitalu pidaja 1911. a-st. — Vaiatu laulukoori juh. 1901. a-st; Torma tuletõrjeüh. laulu- ja pasunakoori juh. 1910. a-st; T. klk. puhkpillide orkestri juh. 1911—13; Jõgeva pasunakoori asutajaid ja juh. 1911. — Polit.: rahvaerak. — Alal. asuk.: Vaiatu küla Torma v.

NEUMANN, Peeter, õpetaja. Sünd. 12. XI 1875 Urvaste v. Võrum.; vanemad — talupidajad Juhan N. ja Mari (Pallits); abielus Aliide Anderson'iga 1912. a-st. — Õppis Urvaste v.-k., Urvaste klk.-k. ja Jõhvi pedag.-kl., lõpetades selle a. 1896. — Õp. Kirikuvalla v.-k. Kursi klk. ja hilisemas Puurmani kõrg. algk. 1896—30, juh. 1930. a-st. — Töötanud kõigis kohal. org-ides ja üritusis, eriti Kursi har.-s-is tütarl.-kooli ellukutsumisel. — Alal. asuk.: Puurmani 6-kl. algk.

NEY, Gottlieb Peeter, riigiametnik. Sünd. 7. XI 1881 Tall-s; vanemad — väikekaupmees Mart N. ja Anna (Kruube); abielus Juta Kurikoff'iga 1922. a-st. — Õppis Tall. eraalgk-ides 1889—92, Aleksandri gümn. 1892—1900, Tartu ülik. õigus-, siis ajaloo-keeleteadusk. 1900—05, mil lõpetas selle cand. hist. astmega. — Peterburi I gümn. õp. 1905; Katariina kirikuk. õp. 1906—12, ühtlasi I gümn. internaadi kasvataja 1908—13; Arhangelski gümn.

Eesti avalikud tegelased, 1932, lk. 209